

Památné stromy na území ORP Most

Celkem 15 objektů, většina je už vyhlášená (11 objektů), ostatní budou vyhlášeny do léta 2022. Jeden památný strom - Lípa v Lužici - patří do CHKO, není „naše“, ale pro úplnost celého území ORP Most ji také uvádím.

Borovice Schwerinova na Zahražanech

(*Pinus x schwerinii*)

Strom byl vyhlášen jako památný v roce 1987, jedná se o neobvyklý kultivar, kříženec borovice himalájské a borovice vejmutovky, který objevil na počátku 20. století hrabě Schwerin na svém panství blízko Berlína. Borovice na Zahražanech se nachází v soukromé zahradě v ul. U Města Chersonu v Mostě, dle odborného posouzení je stará asi 100 let, obvod kmene má 226 cm a do nedávna měla výšku 26 metrů, po vichřici v únoru 2020 se strom v polovině zlomil.



Dub letní pod Resslerm

(*Quercus robur*)

Dub roste na začátku lesní cesty na jihovýchodním úpatí vrchu Ressler u zahrádkářské osady na konci ulice Okrajová, p.p.č. 398/1 v k.ú. Slatinice u Mostu. Jedná se o nejmohutnějšího jedince ve staré dubové aleji, ze které zbylo jen několik stromů. Památným stromem byl vyhlášen v roce 2008 pro svou estetickou hodnotu, věk a jako cenný ekosystém. Stáří je odhadnuto dle vzhledu koruny při leteckém snímkování z roku 1938 a odborného posouzení na 150 let. Strom má obvod 337 cm a výšku 20 m.



Dub pod Lajsníkem

(*Quercus robur*)

Dub roste na okraji panelového sídliště v Mostě v ulici Pod Lajsníkem. V sídlištní zástavbě nového Mostu se jedná o neobvykle starého jedince, neboť všechny stromy na sídlištích se sázely až po jejich vybudování v 70. - 80. letech minulého století a tento jedinec, zřejmě proto, že stál na úplném okraji, byl při budování sídliště zachován. Památným stromem byl vyhlášen v roce 2016 pro svou estetickou hodnotu, stáří a jako cenný ekosystém. Věk je odhadnut dle odborného posouzení na 100 let. Strom má obvod 274 cm a výšku 16 m.



Dub u jezírka

(*Quercus robur*)

Dub roste u malé vodní plochy pod vrchem Ressler blízko zahrádkářské osady v k.ú. Slatinice u Mostu na konci ulice Okrajová, na pozemku p.č. 398/5. S obvodem kmene 276 cm a výškou 19 m a odhadovaným stářím 100 let se řadí mezi nejstarší stromy města. Strom je kromě svého věku výrazně hodnotný také z estetické stránky, jeho koruna nad vodní hladinou s lekníny nabízí půvabný obraz a celá lokalita je cenným stanovištěm pro mnoho rostlinných a živočišných druhů. Strom byl vyhlášen památným v roce 2016.



Dub u muzea

(*Quercus robur*)

Dub roste v ulici Československé armády v Mostě v areálu zahrady Oblastního muzea v Mostě blízko její obvodové zdi. Strom byl dle odborného odhadu a dobových fotografií zasazen v době otevření německého reálného gymnázia v Zahražanech v Mostě v roce 1913. Původně bylo podle starých leteckých snímků na místě v řadě vysázeno 5 stromů, zůstal jen tento jeden. Jedná se o jeden z nejstarších stromů na území města, je mimořádně esteticky hodnotný, výškou dosazuje 20 m a obvod kmene je 322 cm. Památným stromem byl vyhlášen v roce 2016. Problémem je umístění obvodové zdi areálu muzea příliš blízko stromu. S vlastníkem pozemku je jednáno o řešení situace stavebními úpravami.



Dub v sadech

(*Quercus robur*)

Dub roste v katastrálním území Skyřice na pozemku p. č. 300/6 uprostřed roky opuštěných ovocných sadů. Toto zapomenuté místo je pro něj výhrou, jeho zásluhou dosáhl odhadovaného věku 130 let, výšky 18 m a obvodu kmene 325 cm. Podle leteckého snímkování z roku 1938 byl již tehdy strom výraznou dominantou v polích u Skyřic a v současnosti je jeho koruna v jabloňovém podrostu nepřehlédnutelná. Strom byl vyhlášen památným v roce 2021.



Hrušeň u Skršína

(*Pyrus communis*)

Jedná se o nejmohutnější ovocný strom na území ORP Most s výškou 15m a obvodem kmene 347 cm. Z leteckých snímků pořízených v roce 1938 byla již tehdy patrná jeho výrazná koruna ve stromořadí lemujícím cestu ze Skršína do Bečova. Zachoval se do současnosti v dobrém stavu především díky šetrnému přístupu zemědělců hospodařících na okolních polích a obce Skršína. Stará hrušeň dodnes každoročně plodí, i když je její zdravotní stav narušen velkou dutinou v kmeni. Ochrana stromu byla vyhlášena v roce 2021.



Lípa v Lužici

(*Tilia platyphyllos*)

Ochrana tohoto památného stromu byla vyhlášena v roce 1989, nachází se na části území ORP Most, která je ve správě regionálního pracoviště AOPK ČR CHKO České středohoří. Jedná se o nejstarší a nejmohutnější strom ORP Most, stáří je odborníky odhadnuto přes 300 let a obvod kmene přesahuje 5 m. Je významnou dominantou obce Lužice, má mohutnou korunu dosazující výšky 17 m, i když je po dávném ořezu sekundárního typu. Roste u vchodu do obecního hřbitova, nacházející se v části obce nedaleko kostela Sv. Augustina.



Lipové stromořadí u Oblastního muzea v Mostě

(*Tilia cordata*, *platyphyllos*, *europaea*)

Stromořadí sedmi lip malolistých, velkolistých a evropských se nachází před objektem oblastního muzea v Mostě. Patnáctimetrové stromy s obvody kmene pohybujícími se mezi 1,5 až 2 metry lemují chodník vedoucí do zahrady muzea. Odborný odhad staří stromů je 100 let. Staré lipové stromořadí bylo vyhlášeno památnými stromy pro zachování jeho vysoké estetické a historické hodnoty v roce 2008.



Lípy ve Vtelně

(*Tilia cordata*)

Soubor deseti lip rostoucích podél cesty od fary ke kostelu ve Vtelně u Mostu byl vyhlášen památnými stromy v roce 2022. Jejich stáří se pohybuje od 150 do 100 let. Největší a zřejmě i nejstarší dominantní lípa se nachází vlevo před vchodem do kostela, má obvod kmene 314 cm a výšku 15 m. Je to krásně rostlý strom i přesto, že má sekundární korunu a jeho zajímavě tvarovaný kmen s boulemi vypadá jako sochařské dílo. Soubor stromů má vysokou společenskou a historickou hodnotu a je chráněn i jako hodnotný ekosystém, bohaté osídlení živočišnými druhy dokazují hnízdní otvory v kmenech stromů a opakované osídlení stromů včelami.



Dub u cesty na Ressler

(*Quercus robur*)

Dub roste v k.ú. Slatinice u Mostu na pozemku p.č. 398/1 u lesní cesty vedoucí na vrch Ressler. Byl také součástí stromořadí vysázeného u cesty na Ressler před 130 – 150 lety, stejně jako Dub letní pod Ressler. Je to strom hodnotný esteticky i jako ekosystém. Je to jeden z nejstarších stromů v ORP Most s výškou 18 m a obvodem kmene 345 cm. Má přirozený a pravidelný tvar koruny, je krásný a zachovalý, ve kmeni jsou viditelné hnízdní otvory. Jeho ochrana byla vyhlášena v roce 2022.



Jírovec a lípa u studny v Braňanech

(*Aesculus hippocastanum*, *Tilia cordata*)

Stromy rostou po stranách historické studny na obecním pozemku v ul. P. Bezručě. Lípa je mladší strom, má obvod kmene 240 cm, jírovec je vyšší a mohutnější s obvodem kmene 390 cm. Podle historických fotografií a sdělení místního historika pana Kutzlera je jírovec starý 170 let. Oba stromy mají původní přirozené koruny, jsou krásné, zdravé, vitální. Vyhlášení památnými stromy bude provedeno v roce 2022.



Alej moruší v Braňanech

(Morus sp.)

Stromořadí moruší bylo vysázeno podél historické cesty spojující současné hřiště a náves obce Braňany. Dle sdělení historika obce pana Kutzlera byly vysazeny před 1. sv. válkou. Vzhled, rozměry stromů i fotografie leteckého snímkování z r. 1938 odpovídají věku stromů více než 100 let. Deset stromů, v několika případech s rozdvojením kmene od báze, je v dobrém stavu odpovídajícím věku, jsou vitální a stále plodící. Tyto unikátně zachovalé staré jedince ne úplně běžného ovocného druhu stromu vyhlásí místní orgán ochrany přírody památným stromořadím v roce 2022.



Lípy u červeného mlýna Chanov

(*Tilia cordata*)

Dvě lípy rostou na soukromém pozemku vedle silnice vedoucí z obce Obrnice do Chanova. Jedná se o mohutné jedince, jeden má obvod kmene přes 3 m a druhý téměř 2,5 m. Podle sdělení vlastníka pozemku, jehož rodina zde bydlí již od postavení mlýna před 150 lety, tak oba stromy byly vysazeny v období postavení mlýna a ve stejném období byl vysvěcen i křížek mezi lipami. Tyto historicky cenné stromy budou vyhlášeny památnými v roce 2022.



Dub v Havrani

(*Quercus robur*)

Dub se nachází na okraji obce v lese na pozemku p.č. 504/1 v k.ú. Havraň. Z vyprávění pamětníků a leteckého snímkování v roce 1938 vyplývá, že kolem dubu vedla cesta, která spojovala obce Havraň a Koporeč a místní obyvatelé místo vždy nazývali „U Dubu“. Jedná se o rozložitého jedince s obvodem kmene 370 cm, který je hodnotný esteticky, ale především jako ekosystém, stejně tak, jako okolní mladší dubový lesní porost. Vyhlášení památného stromu bude provedeno v roce 2022.

